

Opinię sądowo – psychiatryczną rozpoznającą u kierowcy zespół uzależnienia od alkoholu uznać należy za wystarczającą przesłankę do uznania przez starostę występowania uzasadnionych zastrzeżeń co do stanu zdrowia – prowadzących do skierowania kierowcy na badania lekarskie.

por. wyrok WSA w Łodzi z dnia 8 stycznia 2019 r., sygn. III SA/Łd 555/18, nieprawomocny

Przywołany wyrok zapadł w stanie faktycznym, w którym kierowca – u którego w toku postępowania sądowego zdiagnozowano zespół uzależnienia od alkoholu – podważał równoznaczność tego faktu z zaistnieniem uzasadnionych zastrzeżeń co do stanu zdrowia. Jego wątpliwości nie podzieliły ani organy administracji (I i II instancji), ani wojewódzki sąd administracyjny. Ten wskazał, że użyte przez ustawodawcę sformułowanie „istnienie uzasadnionych zastrzeżeń co do stanu zdrowia” oznacza, że starosta po otrzymaniu zawiadomienia o istniejących zastrzeżeniach dotyczących stanu zdrowia kierowcy, jest obowiązany ową przesłankę ocenić. Ma zatem obowiązek ustalić, czy zawiadomienie jest na tyle uzasadnione, że wynikają z niego okoliczności, które uzasadniają skierowanie kierowcy na badania lekarskie, aby podczas nich można było stwierdzić istnienie lub brak przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami (zob. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 21 października 2014 r., sygn. akt I OSK 564/13, Lex 1591040). Omawiana regulacja prawna nie precyzuje jednak, jakie zastrzeżenia są wystarczające do skierowania danej osoby na badania lekarskie. Mowa w nich jedynie o tym, że muszą być one "uzasadnione", a jest to niewątpliwie stwierdzenie dość ogólne, pozostawiające właściwemu organowi administracji możliwość dokonania oceny, czy w konkretnym przypadku zastrzeżenia są właśnie tego rodzaju, pamiętając jednocześnie o tym, że celem powołanych regulacji jest zapewnienie maksymalnego bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

W literaturze wskazuje się, że chodzi w omawianym przepisie o przesłanki, które z dużą dozą prawdopodobieństwa wskazują na istotne zmniejszenie się sprawności kierującego pojazdem (tak: Wojciech Kotowski, Komentarz do art. 122 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym, System Informacji Prawnej Lex Omega, aktualny na gruncie art. 99 ust. 1 pkt 2b ustawy o kierujących pojazdami z uwagi na przejście regulacji do tej ustawy). Skierowanie na badania lekarskie może więc nastąpić, gdy jest prawdopodobne, że stan zdrowia kierowcy świadczy o istnieniu przeciwwskazań do kierowania pojazdami; nie jest natomiast wymagana pewność w tym zakresie. Ostateczne rozstrzygnięcie w tej kwestii powierzone zostało bowiem uprawnionym w tym zakresie lekarzom. Nie jest zatem rolą organu prowadzenie w tym kierunku własnego postępowania.

Właściwy organ administracji, po otrzymaniu informacji poddającej w wątpliwość należyłą zdolność psychofizyczną kierowcy, winien przeprowadzić postępowanie celem oceny, czy w konkretnym, badanym przypadku zastrzeżenia te są rzeczywiście tego rodzaju, iż uzasadniają wydanie decyzji w oparciu o powołane wyżej przepisy. Zatem sformułowanie, że zastrzeżenia mają być uzasadnione oznacza przede wszystkim, iż winny być one oparte na wiarygodnych podstawach. Za takie zaś z pewnością można uznać opinię psychiatryczno-psychologiczną stwierdzającą, że dana osoba jest uzależniona od alkoholu i wymaga leczenia odwykowego w warunkach ambulatoryjnych, jak i orzeczenie sądu o zastosowaniu wobec tej osoby obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w niestacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego (zob. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 9 listopada 2017 r., I OSK 96/16 Lex numer 2417427).